

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Hoe regelt u de 25-meter regel?

Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.

In 2021 treedt de Omgevingswet in werking en vervalt de huidige 25-meter regel. Gemeenten mogen handhavend optreden tegen bedrijven die zwerfafval binnen een straal van 25 meter rondom hun zaak niet opruimen. Gemeenten die dit instrument willen blijven gebruiken moeten dit zelf opnemen in hun omgevingsplan.

Huidige situatie

25-meter regel

Sinds januari 2007 bestaat de 25-meter regel. Deze regel bepaalt dat horeca en andere ondernemingen zwerfafval afkomstig van het eigen bedrijf in een straal van 25 meter rondom de inrichting zelf moeten opruimen. Deze regel verplicht ondernemers hun directe omgeving schoon te houden.

Toekomstige situatie

In 2021 vervalt het activiteitenbesluit. De 25-meter regel wordt niet meegenomen in de algemene rijksregels onder de Omgevingswet. De gemeente geeft voortaan regels over het opruimen van zwerfafval. Regels van de gemeente kunnen zich namelijk beter toespitsen op de specifieke lokale situatie. De gemeenten kunnen hun eigen lokale afwegingen hierin meenemen. Om geen gat te laten ontstaan tussen huidige en nieuwe regelgeving, is de 25-meter regel onderdeel van de bruidsschat. Met de bruidsschat komt de 25-meter regel in 2021 automatisch in het tijdelijke deel van het omgevingsplan van de gemeente.

De bruidsschat plaatst het volgende artikel in het tijdelijke deel van het omgevingsplan:

Artikel 2.3.3.1 (afval: zwerfvuil)

Met het oog op het doelmatig beheer van afvalstoffen wordt binnen een straal van 25 m rond de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht, zo vaak als nodig etenswaren, verpakkingen, sport- of spelmateriaal, of andere materialen verwijderd die van de activiteit afkomstig zijn (zie Invoeringsbesluit Omgevingswet).

Deze regel blijft bestaan tot uiterlijk 2029. De gemeente heeft tot 2029 de tijd om in het nieuwe deel van het omgevingsplan regels op te nemen over het opruimen van zwerfafval. Bij het opstellen van het nieuwe deel van het omgevingsplan moet rekening worden gehouden met het Landelijk afvalbeheerplan (zie hierna).

Toelichting Activiteitenbesluit

Het Activiteitenbesluit milieubeheer stelt algemene regels voor bedrijven die, al dan niet gedeeltelijk, onder de Wet milieubeheer vallen. Het besluit onderscheidt drie types bedrijven, afhankelijk van de milieubelasting. Type A-bedrijven moeten voldoen aan het Activiteitenbesluit, maar hoeven hun activiteiten niet te melden. Type B-bedrijven moeten hun activiteiten wel melden. Type C-bedrijven moeten nog steeds een omgevingsvergunning aanvragen (voor het onderdeel milieu), maar vallen meestal gedeeltelijk ook onder algemene regels. Artikel 2.13 Activiteitenbesluit: *Degene die de inrichting drijft, verwijdert zo vaak als nodig etenswaren, verpakkingen, sport- of spelmateriaal, of andere materialen die uit de inrichting afkomstig zijn of voor de inrichting zijn bestemd binnen een straal van 25 meter van de inrichting.*

Toelichting 'bruidsschat' Omgevingswet

Een 'bruidsschat' is een set regels over onderwerpen die onder de Omgevingswet verhuizen van het Rijk naar de decentrale overheden. De 'bruidsschat' is in het invoeringsbesluit van de Omgevingswet meegenomen.

Landelijk afvalbeheerplan (LAP3)

In de volgende wijziging van LAP3 zal worden geregeld dat gemeenten in hun omgevingsplan een regel moet opnemen over het opruimen van zwerfafval. Gemeenten moeten bij het opstellen van het omgevingsplan rekening houden met het LAP. Door in LAP3 te regelen dat de gemeenten een regel moeten opnemen over het opruimen van zwerfafval blijft de verplichting daartoe bestaan (in het nieuwe deel van het omgevingsplan).

Wat betekent dit voor u als gemeente?

Op 1 januari 2023 treedt de Omgevingswet in werking. Als een gemeente uiterlijk 2029 niets heeft gedaan met de regel in de bruidsschat over het opruimen van zwerfafval, dan vervalt deze regel. En bevat het omgevingsplan dus geen regel over het opruimen van zwerfafval. Het is dus belangrijk dat als uw gemeente gebruik wil blijven maken van deze regel, deze wordt opgenomen in het omgevingsplan.

Ruimere regels

De regels zijn toe te spitsen op de lokale situatie. Zo kan de straal worden aangepast (bijvoorbeeld bij een bepaalde bedrijfsketen de opruimplicht laten gelden voor een straal van 50 meter).

Dit is een uitgave van Rijkswaterstaat

www.rijkswaterstaat.nl

0800 - 8002

augustus 2019 | WVL0619KK108